

Gäller för: Verksamhet Klinisk fysiologi

Giltig från: 2025-02-06

Innehållsansvar: Lisa Hellman, (lishe36), Biomedicinsk analytiker

Giltig till: 2027-01-31

Granskad av: Pia Fransson, (piafr2), Sektionsledare

Godkänd av: Johan Fredén Lindqvist, (johfr1), Överläkare

Ergospiometri med laktatprovtagning, barn, arbetsbeskrivning

Förändringar sedan föregående version

Rutinmässig revidering, hänvisning till befintlig rutin för ergospiometri istället för detaljerad beskrivning i denna rutin, lättare vid uppdateringar av rutinerna. Samt mindre justeringar.

Innehållsförteckning

Förändringar sedan föregående version	1
Innehållsförteckning	1
Viktigt att tänka på	2
Förberedelser	2
Patientförberedelser	3
Utförande	3
Resultathantering	3
Relaterad information	4
Ansvar	4
Uppföljning, utvärdering och revision	4
Dokumentation	4

Viktigt att tänka på

Informera klin kem CKÖ i förväg om att ett flertal laktatprover kommer att skickas till dem med rörposten under ca 1 timmes tid, så att de är beredda på det.

Laktatproverna ska tas om hand på klin kem CKÖ inom **30 minuter efter provtagning**. Det är därför viktigt att man skriver in den **exakta** provtagningstiden i *Provtagning* och sedan skickar varje rör så snart som möjligt efter provtagning via rörposten inne på klin kem barn.

Glöm inte att sända remissen i *Provtagning* i Melior innan röret skannas och skickas med rörposten. Gör man inte det kommer det inte gå att skanna röret och kemlab vet inte vad de ska göra med röret. **OBS!** Det är en fördröjning på några minuter mellan det att man sänder remissen och att det går att skanna röret.

Då det inte går att skriva kommentarer vid ordination/beställning av proverna som man sedan kan se i svaret är det **mycket viktigt att man noggrant antecknar den exakta provtagningstiden i protokollet och använder samma provtagningstid när man sänder remissen** för att på så sätt hålla reda på proverna.

Vid provtagning är det viktigt att vända röret upprepade gånger så att det inte koagulerar.

Förberedelser

Förbered en stickvagn med följande

- 5 st Grå provrör, 3 ml (NaF+ K₂Ox, FX)
- 5 st provrör, 3 ml, till slask
- 5 st 2 ml sprutor och fysiologisk koksaltlösning
- Adaptrar för provtagning med vacutainerteknik via venflon

Beställ 5 st laktatprover på patienten och skriv ut etiketter i Meliors labmodul enligt rutin [Beställning och svarshantering av interna samt externa prover till klinisk kemi, barn \(vgregion.se\)](#)

Om remittenten önskar ta andra prover samtidigt ska de ordinera proverna i Meliors labmodul och tillhandahålla etiketter, ev. remisser och särskilda rör.

Under hela undersökningen ska skrivbordsdatorn inne på rum 10 vara inloggad i Melior och modulen *Provtagning* stå öppen. Sök fram endast de aktuella proverna som ska tas under arbetsprovet, så att det går lätt och smidigt att *Sända remiss* till kemlab.

Kalibreringar och förberedelser av SentrySuite samt EC Sense utförs enligt rutin [Arbetsprov med gasanalys, arbetsbeskrivning, barn](#)

Patientförberedelser

Ta aktuell längd och vikt.

Kontrollera att patienten inte har ätit någonting och endast druckit vatten de två närmsta timmarna inför undersökningen. Ta övriga uppgifter enligt journalblad "hjärta/lungor".

Använd bedövningssalva vid behov och sätt sedan en venflon i ett så stort kärl som möjligt.

Utförande

1. **Ta förprov** (0-prov).
  - a. Vänd röret direkt efter provtagning.
  - b. Anteckna exakt klockslag i protokollet.
  - c. Ange den exakta provtagningstiden i *Provtagning* i Melior och klicka på *Sänd remiss*.
  - d. Skanna röret på kemlab barn och skicka det genast till klin kem CKÖ med rörposten.
2. **Utför ergospiometri** enligt rutin. Arbetsprov med gasanalys, arbetsbeskrivning, barn
3. **Ta prov för maxarbete omedelbart efter (eller före)** det att patienten stannar vid arbetsprovet. Följ stegen enligt ovan punkt 1.
Ta därefter prover vid **10, 20 och 30** minuter efter avslutat arbete på samma sätt.

Patienten ska hålla sig i stillhet efter arbetsprovet och helst ligga kvar på britsen hela tiden.

OBS! Ge endast vatten att dricka efter arbetsprovet!

Resultathantering

1. När provsvaren finns i Melior skriv upp de i protokollet.
2. Skriv in och plotta laktatvärdena i excelmallen som hittas under:

Den här datorn – Applikation (P:) – Barnfysiologen. SU - Laktatcykling – Mall Laktatcykling
3. Spara ned Exceldokumentet med "Spara som" i mappen "Laktatcykling patienter" via samma sökväg som ovan. Spara som fullständigt personnummer utan bindestreck, underscore och dagens datum. (ÅÅÅÅMMDDXXXX_ÅÅMMDD)
4. Skriv ut fliken som heter "Utskrift" som en PDF på skrivbordet, namnge filen enligt ovan och bifoga PDFen till den aktuella undersökningen i AGFA EI.
5. För resultathantering i Sentrysuite samt rengöring, se rutin Arbetsprov med gasanalys, arbetsbeskrivning, barn

Relaterad information

[Beställning och svarshantering av interna samt externa prover till klinisk kemi, barn \(vgregion.se\)](#)

[Arbetsprov med gasanalys, arbetsbeskrivning, barn](#)

- Arbetsprotokoll, skrivs ut från AGFA Scheduling.
- Mall för laktatcykling, ligger på (P:) på den här datorn.
- Journalblad ”Hjärta/Lungor”, finns i AGFA EI.

Ansvar

Medarbetare ansvarar för att sätta sig in i och efterleva rutinen. Linjechef ansvarar för att tillkännage rutinen och följa upp efterlevnad. Verksamhetschef ansvarar för ledningssystemet.

Uppföljning, utvärdering och revision

Avsteg från rutinen av betydelse för journalföring dokumenteras i Agfa.

Felhändelser eller risk för fel rapporteras i MedControl PRO.

Dokumentation

Styrande dokument arkiveras i SOFIA STY. Redovisande dokument ska hanteras enligt sjukhusets gällande rutiner för arkivering av allmänna handlingar.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Klinisk fysiologi

Innehållsansvar: Lisa Hellman, (lishe36), Biomedicinsk analytiker

Granskad av: Pia Fransson, (piafr2), Sektionsledare

Godkänd av: Johan Fredén Lindqvist, (johfr1), Överläkare

Dokument-ID: SU9800-1516193980-86

Version: 5.0

Giltig från: 2025-02-06

Giltig till: 2027-01-31